

با نام و یاد خدا

سوالات درس به درس

کتاب جغرافیا

کلاس یازدهم انسانی

تهیه شده توسط وبسایت [بتافایل](#)

سوالات جغرافیا یازدهم / درس ۱

۱- ویژگی های نواحی مرطوب را بنویسید؟

پاسخ: در این ناحیه به سبب بارندگی زیاد و رطوبت کافی، چمن زار های وسیعی به وجود آمده و شرایط مناسبی برای دام داری و پرورش گاو فراهم شده است. نوع خانه ها و شکل سقف ساختمان ها نیز با ریزش های جوی و نوع فعالیت اقتصادی ساکنان ناحیه، یعنی نگه داری دام و علوفه، تناسب دارد.

۲- ویژگی های نواحی ساحلی را بنویسید؟

پاسخ: امکان تجارت دریایی موجب به وجود آمدن شهری با نقش بندری در کنار دریا شده است. جذب جمعیت زیاد: رونق فعالیت های مربوط به تجارت و گردش گری و حمل و نقل بار و مسافر موجب پدید آمدن ساختمان های بلندمرتبه شده است.

۳- چه عواملی یک مکان را از سایر مکان ها متفاوت می سازد؟

پاسخ: میان اجزا و پدیده های هر مکان، نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد که آن مکان را از سایر مکان ها متفاوت می سازد.

۴- ناحیه یعنی چه؟

پاسخ: بخشی از سطح زمین است که ویژگی های جغرافیایی (طبیعی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و...) همگون و خاصی دارد به طوری که با بخش های مجاور خود متفاوت است.

۵- از تعریف ناحیه چه نتایجی می توان گرفت؟

پاسخ: ۱- ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است (وحدت یابی)
۲- هر ناحیه ی جغرافیایی به درجه ای از همگونی رسیده است که از سایر بخش های پیرامون خود متمایز می شود و با آن ها تفاوت دارد.

۶- جغرافیدانان ناحیه را چگونه مورد مطالعه قرار می دهند؟

پاسخ: جغرافی دان ها از گذشته سطح زمین را به واحدهای جغرافیایی که در آن ها پدیده ها با هم همگونی و وحدت دارند تقسیم کرده و سپس مورد مطالعه قرار داده اند.

۷- علت تقسیم بندی سطح زمین به واحد های جغرافیای توسط جغرافی دان ها چیست؟

پاسخ: این تقسیم بندی ها برای شناخت بهتر و آسان تر مکان های مختلف و علمی کردن مطالعات و تحقیقات درباره ی این مکان ها صورت می گیرد تا بتوان برای آن ها به طور صحیح برنامه ریزی کرد.

۸- ناحیه بندی چیست؟

پاسخ: وقتی یک محیط جغرافیایی را براساس معیارهایی به واحدهای کوچک تر تقسیم می کنیم، به طوری که هر واحد با واحد مجاور تفاوت داشته باشد در واقع «ناحیه بندی» کرده ایم.

۹- جغرافی دان ها برای تعیین حدود یک ناحیه چه اقدامی انجام می دهند؟

پاسخ: یک یا چند معیار را به کار می گیرند. آن ها با توجه به این معیارها، حدود یا مرزهای هر ناحیه را روی نقشه رسم می کنند و نواحی مختلف را روی نقشه نمایش می دهند.

۱۰- ناحیه بندی بر چه اساسی صورت می گیرد؟

پاسخ: ناحیه بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و بر اساس طرز تفکر یک جغرافی دان و شیوه کار او صورت می گیرد. انتخاب معیارها و ملاک ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان بستگی دارد.

۱۱- معیارهای ناحیه بندی به چند دسته تقسیم می شوند؟

پاسخ: «عوامل طبیعی» و «عوامل انسانی»

۱۲- معیارهای طبیعی ناحیه بندی را بنویسید؟

پاسخ: ناهمواری ها، آب و هوا، پوش گیاهی، خاک و نظایر آن.

۱۳- نوع خاک چه بر چه عواملی اثر می گذارد؟

پاسخ: ناحیه هایی متمایز از یک دیگر به وجود می آورد و بر نوع پوش گیاهی و کشت و ... نیز اثر می گذارد.

۱۴- زیست بوم چیست؟

پاسخ: زیست بوم ها جزء نواحی طبیعی هستند که هریک به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی که دارند از بقیه متمایز می شوند.

۱۵- معیارهای انسانی ناحیه بندی را نام ببرید؟

پاسخ: جمعیت، اقوام (قومیت ها)، دین، زبان، فرهنگ، نوع فعالیت های اقتصادی و نظایر آن.

سوالات جغرافیا یازدهم / درس ۲

۱- منظور از کانون ناحیه چیست؟

پاسخ: هر ناحیه ی جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیش ترین عوامل وحدت و همگونی در آن وجود دارند.

۲- هر چه از کانون یک ناحیه ی جغرافیایی دور می شویم و به طرف مرزهای آن حرکت می کنیم چه اتفاقی می افتد؟ مثال بزنید.

پاسخ: به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می شود و سرانجام، این عوامل ناپدید می گردند. برای مثال، در کانون یک ناحیه ی صنعتی تجمع زیاد کارخانه ها مشاهده می شود. هر چه از این کانون دور و به مرزهای ناحیه ی مجاور نزدیک تر شویم، از تمرکز و تعداد کارگاه ها و کارخانه ها کاسته می شود تا این که سرانجام در ناحیه ی مجاور، دیگر اثری از آن ها نمی بینیم.

۳- در کدام نواحی تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است؟

پاسخ: در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، تعیین مرز نواحی دشوارتر از نواحی طبیعی مثل نواحی خاک یا زیست بوم هاست.

۴- قلمرو و وسعت نواحی چگونه است؟

پاسخ: گاه یک ناحیه بخشی از یک روستا، یک شهر یا استان یا یک کشور است و گاه چند کشور و قاره را در بر می گیرد و مقیاس جهانی دارد.

۵- چرا مرزهای نواحی قابل تغییراند؟ مثال بزنید.

پاسخ: در اثر فعالیت های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود برای مثال، مهاجرت روستاییان از یک ناحیه یا وقوع خشک سالی، وسعت یک ناحیه ی کشاورزی را کاهش می دهد یا ممکن است به کلی آن ناحیه را به ناحیه ای غیر کشاورزی تبدیل کند.

۶- چرا مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند؟

پاسخ: مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم گیری انسان ها تعیین می شوند. در این مرزبندی، گاهی یک ناحیه ی آب و هوایی، ناحیه ی زبانی و قومی و نظایر آن بین چند استان یا حتی چند کشور قرار می گیرد.

۷- منظور از نواحی طبیعی چیست و چه اهمیتی دارند؟

پاسخ: نواحی طبیعی در سراسر کره ی زمین گسترده شده اند. این نواحی دارای ویژگی های طبیعی هستند و بستر زندگی و فعالیت های انسان محسوب می شوند. جوامع انسانی برای ادامه ی حیات به نواحی طبیعی وابسته اند.

۸- نواحی انسانی شامل چه نواحی می باشند و در چه بستری شکل می گیرند؟

پاسخ: شامل نواحی جمعیتی، فرهنگی، اقتصادی و... در بستر نواحی طبیعی شکل می گیرند و به وجود می آیند.

۹- امروزه نواحی طبیعی یا انسانی چگونه اداره می شوند؟ مثال بزنبد.

پاسخ: امروزه همه ی نواحی طبیعی یا انسانی جهان تحت مدیریت نهادهای سیاسی یا اداری قرار دارند برای مثال، نهادهایی مانند شوراها، شهرداری ها، بخش داری ها، استان داری ها، سازمان ها و بالاخره حکومت ها، مدیریت این نواحی را به دست گرفته اند و درباره ی آن ها تصمیم گیری می کنند و سیاست ها و خط مشی هایی را به کار می بندند.

۱۰- شهرها، استان ها و کشورها جز کدام نواحی محسوب می شوند؟

پاسخ: نواحی سیاسی.

۱۱- چرا شهرها، استان ها و کشورها نواحی سیاسی محسوب می شوند؟

پاسخ: زیرا یک نهاد آن ها را اداره و مدیریت می کند. این نواحی با مرزهای قراردادی از نواحی مجاور، متمایز می شوند.

سوالات جغرافیا یازدهم / درس ۳

۱- ویژگی های آب و هوایی متفاوت موجب چه می شود؟

پاسخ: موجب می شود که بخش های مختلف سیاره ی زمین با یک دیگر تفاوت داشته باشند و نواحی آب و هوایی به وجود بیایند.

۲- هوا چیست؟

پاسخ: مثال بزنید. وضعیت گذرا و موقتی هوا کره (اتمسفر) در یک محل در مدت زمانی کوتاه است. برای مثال، می گوییم امروز هوا آفتابی یا ابری است یا امروز هوا سرد است و...
اما آب و هوا، شرایط و وضعیت هوای یک ناحیه در مدت زمانی نسبتاً طولانی است. برای مثال، می گوییم اندونزی کشوری گرم و مرطوب است.

۳- در ایستگاه های هواشناسی با استفاده از انواع ابزارها، چه مواردی به طور دائم ثبت می شود؟

پاسخ: میزان دما، بارش، رطوبت، سرعت، جهت وزش باد و... به طور دائم ثبت می شود.

۴- برای پی بردن به نوع آب و هوای یک ناحیه چه اقدامی صورت می گیرد؟

پاسخ: داده های آماری مربوط به دما، بارش، رطوبت و... را طی سال های طولانی (معمولاً سی سال یا بیش تر) جمع آوری و میانگین آن را محاسبه می کنند.

۵- آب و هوا شناسی (اقلیم شناسی) از شاخه های کدام رشته جغرافیا می باشد؟

پاسخ: جغرافیای طبیعی.

۶- محیط زندگی ما از چند بخش تشکیل شده است؟

پاسخ: هوا کره، سنگ کره، آب کره و زیست کره.

۷- ویژگی های هوا کره را بنویسید؟

پاسخ: ۱ - مخلوطی از گازهای مختلف است که تا حدود ۳۰۰۰ کیلومتری اطراف سیاره زمین را فرا گرفته است

۲- هوا کره از لایه های مختلف تشکیل شده است

۳- بیش ترین تغییرات آب و هوایی در لایه ی زیرین آن، یعنی وردسپهر (تروپوسفر)، به وجود می آید.

۸- چرا وجود هوا کره یکی از ویژگی های مهم سیاره ی زمین است و این سیاره را از سایر سیارات جدا می کند؟

پاسخ: زیرا به واسطه ی هوا کره، زیست کره قادر به حیات است. علاوه بر این، هوا کره بر روی آب کره و سنگ کره نیز تاثیر می گذارد.

۹- چه عناصری در علل به وجود آمدن نواحی مختلف آب و هوایی نقش دارند؟

پاسخ: عناصری چون تابش خورشید، دما و فشار و بارش و چگونگی توزیع آنها

۱۰- مهم ترین منبع انرژی برای زمین و عامل اصلی به وجود آمدن ویژگی های آب و هوایی در نواحی مختلف

زمین چیست؟

پاسخ: نور خورشید.

۱۱- تابش خورشید روی کدام عناصر آب و هوایی تاثیر می گذارد؟

پاسخ: دما، فشار، رطوبت و بارش.

۱۲- چرا زاویه تابش خورشید و میزان پراکندگی آن بر روی زمین یک نواخت نیست؟

پاسخ: مایل بودن محور زمین موجب می شود که اشعه خورشید به مناطق استوایی، عمود و نزدیک به عمود بتابد و زاویه تابش به سمت قطب مایل و مایل تر شود. بنابراین، مقدار انرژی خورشیدی که هر سانتی مترمربع از زمین در مناطق استوایی دریافت می کند، بسیار بیش تر از مقداری است که مناطق قطبی جذب می کنند.

۱۳- چرا همه ی بخش های زمین در مدت زمان مساوی انرژی خورشید را دریافت نمی کنند؟

پاسخ: به دلیل مایل بودن محور زمین بر مدار گردش انتقالی آن به دور خورشید.

۱۴- مایل بودن محور زمین بر مدار گردش انتقالی آن به دور خورشید موجب چه می شود؟

پاسخ: موجب می شود که طی حرکت وضعی و انتقالی، وسعت منطقه روشن و تاریک و طول روز و شب و فصول مختلف سال در نواحی مختلف و در نیم کره ی شمالی و جنوبی متفاوت باشد.

۱۵- کدام ناحیه کم ترین انرژی خورشید را دریافت می کنند؟

پاسخ: نواحی قطبی.

۱۶- چرا بر سطح زمین مناطق گرم، معتدل و سرد پدید می آید؟

پاسخ: به علت دریافت نامساوی انرژی خورشید بر سطح زمین.

۱۷- رابطه دما با عرض جغرافیایی را بنویسید؟

پاسخ: هر چه از استوا به سمت عرض های جغرافیایی بالاتر حرکت می کنیم، دمای هوا کاهش می یابد. اشعه خورشید در منطقه استوایی در طی سال عمود و نزدیک به عمود می تابد. به این ترتیب، نواحی استوایی منبع بزرگ ذخیره گرما و سرچشمه ی جریان های دریایی آب گرم در اقیانوس ها هستند.

۱۸- چرا نواحی استوایی منبع بزرگ ذخیره گرما و سرچشمه‌ی جریان های دریایی آب گرم در اقیانوس ها هستند؟

پاسخ: زیرا اشعه‌ی خورشید در منطقه‌ی استوایی در طی سال عمود و نزدیک به عمود می‌تابد.

۱۹- چه عواملی بر دمای یک مکان تاثیر می‌گذارند؟

پاسخ: عرض جغرافیایی، ارتفاع از سطح زمین (به طور متوسط به ازای هر ۱۰۰۰ متر ۶ درجه‌ی سانتی گراد کاهش دما در لایه‌ی ورد سپهر)، دوری و نزدیکی به اقیانوس ها و دریاها، عبور جریان های دریایی آب گرم و آب سرد، و جهت و شی ناهموازی ها

۲۰- چرا هوا بر همه چیز فشار وارد می‌کند؟

پاسخ: چون دارای وزن است.

۲۱- فشار هوا چگونه اندازه گیری می‌شود و واحد آن چیست؟

پاسخ: به وسیله‌ی فشارسنج اندازه گیری می‌شود و واحد اندازه گیری آن «هکتوپاسکال» است.

۲۲- فشار هوا در یک مکان چگونه است؟

پاسخ: متغیر است و کم یا زیاد می‌شود.

۲۳- چگونه بر روی یک منطقه گرم یک مرکز کم فشار (سیکلون) ایجاد می‌شود؟

پاسخ: وقتی هوای یک منطقه گرم می‌شود، مولکول ها سریع تر حرکت می‌کنند و از هم فاصله می‌گیرند، در نتیجه از وزن و فشار هوا در واحد حجم کاسته می‌شود. هوای گرم سبک می‌شود و به سوی بالا صعود می‌کند. بنابراین: هوای گرم نسبت به اطراف خود فشار کم تری دارد و در نتیجه بر روی منطقه گرم یک مرکز کم فشار (سیکلون) ایجاد می‌شود. در کم فشار (سیکلون): فشار هوا به سمت مرکز ناحیه کم می‌شود

۲۴ چگونه بر روی یک منطقه سرد یک مرکز پر فشار (آنتی سیکلون) ایجاد می‌شود؟

پاسخ: وقتی هوا سرد می‌شود، مولکول های آن به هم نزدیک تر می‌شوند و تعدادشان در واحد حجم بیش تر می‌شود. هوای سرد سنگین است و به سمت پایین یا سطح زمین فرود می‌آید، در نتیجه بر روی منطقه سرد یک مرکز پر فشار آنتی (سیکلون) پدید می‌آید. در پر فشار آنتی (سیکلون)، فشار هوا به سمت مرکز ناحیه افزایش می‌یابد.

۲۵- باد چگونه به وجود می‌آید؟

پاسخ: هوا همیشه از جایی که فشار بیش تری وجود دارد به سمت جایی که فشار کم تری دارد جریان می‌یابد و به این ترتیب، باد به وجود می‌آید. به عبارت دیگر، هوای گرم و سبک بالا می‌رود و هوای نسبتا سرد و سنگین به زیر آن می‌رود و جانشین آن می‌شود.

۲۶- توده هوا چیست؟

پاسخ: به حجم وسیعی از هوا که از نظر دما و رطوبت، در سطح افقی تا صدها کیلومتر ویژگی های یکسانی داشته باشد، توده‌ی هوا گفته می‌شود. برای مثال، توده‌ی هوای گرم و مرطوب، توده‌ی هوای سرد و خشک.

۲۷- جبهه‌ی هوا چیست؟

پاسخ: جبهه‌ها مرز بین دو توده‌ی هوای مجاورند و آن‌ها را از هم جدا می‌کنند.

۲۸- وقتی در یک ناحیه دو توده‌ی هوای متفاوت در مجاورت یک دیگر قرار بگیرند و به هم برخورد کنند چه اتفاقی روی می‌دهد؟

پاسخ: یک منطقه‌ی گذار یا تغییر از نظر دما یا فشار در مرزهای آن‌ها پدید می‌آید.

۲۹- یک منطقه‌ی گذار یا تغییر از نظر دما یا فشار در مرزهای چگونه‌ها پدید می‌آید؟

پاسخ: وقتی در یک ناحیه دو توده‌ی هوای متفاوت در مجاور یک دیگر قرار بگیرند و به هم برخورد کنند.

۳۰- برخورد توده‌های هوا با یک دیگر موجب چه می‌شود؟

پاسخ: موجب ناپایداری هوا و در صورت دارا بودن رطوبت، موجب بارندگی می‌شود.

۳۱- جبهه قطبی در کجا تشکیل می‌شود؟

پاسخ: جبهه‌ی قطبی است که بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه‌ی معتدله تشکیل می‌شود.

۳۲- کدام جبهه‌های هوایی در تغییرات آب و هوایی کشور ما نقش مهمی دارد؟

پاسخ: جبهه‌ی قطبی.

۳۳- پراکندگی کانون‌های فشار بر روی کره زمین چه نتیجه‌ای دارد؟

پاسخ: گردش عمومی هوا و تغییرات آب و هوای نواحی.

۳۴- گردش عمومی هوا و تغییرات آب و هوای نواحی نتیجه‌ی چیست؟

پاسخ: پراکندگی کانون‌های فشار بر روی کره زمین.

۳۵- چرا در ناحیه استوا و قطب شمال کانون‌های کم فشار و پرفشار تشکیل می‌شود؟

پاسخ: در ناحیه‌ی استوا به دلیل زاویه‌ی مستقیم تابش و گرمای همیشگی، یک کانون کم فشار ایجاد می‌شود. قطب‌ها، به عکس، به دلیل سردی فوق العاده‌ی هوا مراکز پر فشار هستند.

۳۶- علت ریزش باران در ناحیه‌ی استوایی چیست؟

پاسخ: در ناحیه‌ی استوایی هوای گرم به سمت بالا صعود می‌کند و با بالا رفتن سرد می‌شود و رطوبت خود را به صورت باران فرو می‌ریزد. در مناطق استوایی، هر روز عصر باران‌های تند و رعد و برق مشاهده می‌شود.